

tamen requiritur, quod physicè propriis manibus mortem causent delinquentes, & machinantes; sed sufficit cooperatio moralis per mandatam, vel consilium. Item debet uterque machinari, nec sufficit, si unus tantum in mortem conjugis machinetur, cap. 1. de *Convers. Infidel.* Nec sufficit ratihabitio necis factæ nomine unius conjugis. *Sanct. de Matrim. l. 7. d. 78. n. 6. Gonz. in cap. fin. b. t. n. 4.* Et talis machinatio debet fieri animo contrahendi cum complice, non tamen est necesse, quod ambo contrahere matrimonium intendant, sat est unum hoc intendere: & hoc animo præsumentur in foro exterioro facta talis machinatio, seu mors, etiam quando aliquo signo externo non exprimitur. *Sanct. de Matrim. lib. 7. d. 78. n. 19.* Omnes casus hujus tituli optimè à N. R. Alfonso explanantur in *L. fin. tit. 2. p. 4. ibi: La primera es, si qualquiera de ellos matasse, ó fiesse matar, ó fuesse en consejo de la muerte del otro marido, ó de la muger, con entencion que casasen despues en uno. La segunda, si aquel que yace con ella le jurasse, ó le prometiesse que casaria con ella, despues que fuere nuerto su marido. La tercera, si alguno yoguiesse con muger agena, é se casasse con ella, seyendo vivo el marido de ella, non valdria el casamiento, que antes oviesse fecho. Esto mismo seria de la muger, que fiesse adulterio con otro casado, en alguna de estas tres maneras sobre dichas: fueras ende si alguno de ellos non supiesse, que era casado el otro, quando se casó con él. Latè *Sanct. de Matrim. lib. 7. d. 78. & 79.**

91 In hoc impedimento, quando provenit ex homicidio, si publicum est, nec Papa dispensare solet; ut sic tollatur occasio captandæ mortis alienæ. Et ideo *Gloss. VIII.* noluit in eo dispensare. Si occultum est, Sacra Pœnitentiaria ex gravissimis causis dispensat, commissa facultate confessario ab Oratore eligendo; qui debet imponere delinquenti, gravem, & diuturnam pœnitentiam scilicet, jejuniū, Missas, orationem, elemosynam, & alia hujusmodi pro anima defuncti. Et vix conceditur dispensatio, si veneno interveniente secuta est mors; quia plus est hominem veneno, quam gladio occidere. *L. 1. C. de Malef. & Matrem.* Hoc impedimentum criminis, licet aliquando in pœnam delinquentium sit inductum, non habet tantum rationem pœnæ, sed & inhabilitatis, sicut affinitas, etiam ex copula illicita proveniens. Et hinc etiam hoc delictum

committentes ignorent, ipsi esse annexum hoc impedimentum, ab ipsis incurritur; quia in matrimonii præcipue inspicitur, quid deceat, vel honestum sit. *L. 14. §. 2. ff. de Ritu nuptiar. l. 197. de Reg. jur.* Et semper deest, inter tales personas non contrahi matrimonium, & sic servatur in praxi. Excommunicatio verò, vel alia Censuræ Ecclesiastica, cum non incurrantur sine contemptu, & contumacia, & hæc in ignorantia deficiat. *L. 50. ff. Locat. non incurruntur ab ignorante, cap. 2. de Constitut. in 6.* quod aliter se habet in impedimento criminis: quamvis Major. Palud. & alii, tenent hoc impedimentum non incurri ab ignorante.

TIT. VIII.

De Conjugio leprosororum.

92 CUM in præsentī de Conjugio Leprosorum agatur, oportet aliquid de Leprosia, & de Lepra dicere. Leprosi semper fuerunt exclusi, & separati à cæterorum communicatione. Hinc cum Job esset Lepra percussus fuit extra Civitatem ejectus, & in sterquilino permansit. Nam hæc infirmitas est contagiosa non solum per contactum, sed & ad distans, quia fomitem relinquunt. Lepra sic communiter definitur: *Est asperitas cutis cum pruritu, & corporis colliquatione ex humore melancholico orta depascens profundas cutis partes intrat squamarum piscium ex se mittens.* Et est triplex. 1. dicitur *simplex*, scilicet, quando est cum pruritu, & asperitate, & squamis. 2. dicitur *media*, quando, scilicet, est cum majori pruritu, & squamis durioribus profundiora ulcera causans. 3. *foetidissima* dicitur, quando, scilicet, humor, ita acris est, ut corrodat, cartilagine, & ossa, decidunt capilli, anhelitus foetet, labia fiunt crassiora, vox rauca cum difficultate respirationis reperitur, frons intumescit cum quibusdam eminentiis tuberosis. Et hæc dicitur *Elephantiasis*, seu *lepra Leonina*, quia leprosi cutis aliqualem similitudinem, quoad asperitatem gerit cum pelle Elephantis, vel Leonis palpebris. Matrimonium quidem consummatum, nec per lepram, nec per alium quemcumque morbum dissolvi potest, quoad vinculum. Siquidem indissolubile est Jure Divino. *Matth. 19. v. 9. cap. 25. §. 2. q. 7. cap. 1.*

de Conjugio Leprosorum.

b. t. l. 7. tit. 2. p. 4. ibi: Nin aunque se fiesse gafo, id est, leprosus. Imò nec matrimonium ratum; nam hoc solum per Religiosam Professionem, cap. 2. cap. 7. de *Convers. conjugat.* vel dispensationem Pontificiam valet dissolvi; & certè lepra potest esse justa causa talis dispensationis. *Sanct. de Matr. l. 2. d. 16. n. 5.* Et sic intelligitur *Text. in cap. 18. §. 2. q. 7. ibi: Quod proposuisti, si mulier infirmitate correpta non valuit abstitum viro reddere, quid ejus faciat conjugalit: bonum esset, si sic permaneret, ut abstinencia vacaret, sed quia hoc magnorum est: ille qui se non poterit continere, nubat magis.* Vel potius debet intelligi, non de infirmitate à lepra, vel alio morbu proveniente, sed ab articulatione, ob quam foemina non potuit à viro cognosci; ac proinde cum matrimonium ob impedimentum impotentiam non fuisset validum, ideo marito permittitur, secundas nuptias contrahere, reddendo prius dotem mulieri, vel alia subsidia ex charitate ministrando. *Bellarmin. de Matrim. l. 1. cap. 11. Gonzal. in cap. fin. b. t. n. 9.* Nec magis obstat *Textus in cap. fin. b. t.* ubi Pontifex rogatus, an si unus sponsor lepræ morbum incurrat, alter ad consummandam maritalem copulam compelli debeat, respondit, illum ad eam accipiendam cogi non debere, cum nondum matrimonium inter eos fuerit consummatum; nam clare patet ex ipso Textu, agi, non de consummatione matrimonii per copulam, sed de perfectione matrimonii de præsentī per consensum, prout matrimonium à sponsalibus differt. *Gonz. in cap. fin. b. t. n. 8.*

93 Si lepra maligna sit, & contagiosa, ita ut ex cohabitatione, & redditione debiti infectionis periculum timeatur, cum pro eo casu non se intendissent conjuges ad cohabitandum obligare, sic dicente charitate, potest sanus à leproso divertere, quoad cohabitationem, & torum. *L. 7. tit. 2. p. 4.* Nec tenetur debitum reddere. Et cum juxta Medicos majus periculum imminet viro, quando mulier est leprosa, quam mulieri, quando vir leprosus est, hinc, quando mulier est in ultima specie lepræ, quæ dicitur *Leonina*, vir non tenetur reddere: si vir patitur hecticam, vel aliam gravem infirmitatem, ita ut sine periculo vitæ non possit reddere debitum, ad hoc non tenetur, cum charitas bene ordinata incipiat à semetipso. *Gregor. Lop. in l. 7. tit. 2. p. 4. Potest tamen sanus leproso de-*

bitum reddere, etiam si timeat infici, quia huic periculo præponderat amor conjugalit, & vitatio incontinentiæ. *Sanct. de Matrim. lib. 9. d. 14. num. 23.* si lepra, vel morbus sit talis, ut ex eo nullum, vel saltem leve contagiosis periculum conjugii imminet, tunc enim nequit sanus à leproso separari, cap. 1. cap. 2. *b. t. l. 7. tit. 2. p. 4. Nav. Man. cap. 16. n. 25. Sanct. de Matr. lib. 9. d. 24. 17. Barbos. in cap. 2. b. t. n. 2. Gonz. in cap. fin. eod. n. 8.* Conjug sanus potest, & tenetur leproso debitum reddere, quando ipsi nullum infectionis imminet periculum. *L. 7. tit. 2. p. 4.* Licet hoc imminet proli, si quidem ipsi nulla sit injuria imò favorem ex concubitu consequitur, scilicet, vitam, & melius est vitam cum lepra habere, quam carere vita. *D. Thom. in 4. d. 32. q. un. art. 1. ad 4. D. Bonav. Scot. Sanct. de Matr. lib. 9. d. 24. n. 25. & alii contra Medin. Palacios, & alios.* Etiam quando nulla timeatur infectio ex redditione debiti, si ob magnum horrorem, attentis circumstantiis tum gravitatis, & foetoris lepræ, tum complexionis conjugis sit sano valde difficile reddere debitum; cum ad opus adeò difficile non teneatur, cum moraliter impossibile reputetur; *argum. l. 185. ff. de Regul. jur. cap. 6. eod. in 6.* excusatur ab ejus redditione. *Sanct. de Matr. l. 9. d. 24. n. 21. l. 7. tit. 2. p. 4. Juncta Gloss. ibid. Gregorij Lopez contra Scot. in 4. d. 32. q. un. art. 1. ad 2.* sed non facile est excusandus à cohabitatione, & aliis conjugalibus obsequiis, nam in eis non adeo, ut in concubitu imminet infectionis periculum. *L. 7. tit. 2. p. 4. ibi: Mas debel servir en las obras cosas. Si conjug sanus ante matrimonium scivit conjugis lepram, cum credatur juri suo renuntiasse, non potest postea excusari à cohabitatione, vel redditione debiti, *arg. cap. 2. b. t. ibid. Barbos. n. 4. Sanct. de Matr. l. 9. d. 24. n. 22.**

94 Quando lepra præcessit sponsalia, & conjug sanus non ignoravit leprosi infirmitatem, non potest à sponsalibus rescilire; quippe qui suo juri renuntiasse censetur; nec scienti, & consentienti fit injuria, cap. 27. de *Regul. jur. in 6.* Si ignoravit conjugis lepram, vel si hæc post sponsalia supervenit, sponsalia solvuntur ex parte sani, cap. fin. *b. t.* etsi jurata sint. Nam juramentum sequitur naturam contractus, cui accedit, cap. 25. de *Jur. jur.* quia quando supervenit lepra, magna fit mutatio ex parte leprosi, qua prævisa alter non contraheret; & idem est, quando

ignoratur; nam paria sunt injuria non esse, & non apparere. *L. 77. ff. de Contrah. Emption. & ibid. Gotsfr.* Si tamen sanus stare sponsalibus velit, non potest leprosus resillire, ne retorqueatur in sani detrimentum, quod in ejus favorem introductum est, *cap. 61. de Regal. jur. in 6. Barbos. & Gonz. in cap. fin. h. t. Idem, quod hucusque de lepra diximus, intelligendum est de quocumque morbo contagioso, ut est lues venerea, seu morbus gallicus. Hispanè: Buas. Tabes seu pthisis, id est ulcus pulmonis, ex quo hectica, seu febris consumptiva generatur; arg. cap. 2. h. t. L. 7. tit. 2. p. 4. Barbos. in cap. fin. h. t. n. fin. Qui hoc etiam extendit ad gravem infirmitatem incurabilem, ut Epilepsia supervenientem.*

TIT. IX.

De Conjugio Servorum.

95 **U**Nam sanè ex impedimentis dirimentibus matrimonii est servitus, quæ nomine conditionis significari solet, si enim liber contrahat cum ancilla ignorans ejus conditionem, seu servitutem, nullum est matrimonium, *cap. 4. cap. 5. 29. q. 2. cap. 2. cap. fin. h. t. L. 1. L. 3. tit. 5. p. 4.* sit statuente Ecclesia ob magnam contractus inæqualitatem; & quia conditio servilis aliquomodo repugnat bonis Sacramenti. *D. Thom. in 4. D. 36. q. un. art. 1. ad 1. D. Bonav. ibid. Barbos. in cap. 2. h. t. Sanch. de Matr. L. 7. D. 19. n. 2.* Nam servus in domo Domini debet habitare, & mitti potest ad terras remotas, ut ibi vendatur: nec debitum potest reddere omnino liberè, sed quatenus Domini obsequia permittunt, nec bene potest prolem alere. Nam quidquid acquirit, Domino acquirit, nec bene eam educare: nam proles in Domini potestate, cujus est ancilla, non in potestate patris est. Si tamen conjux, postea cognita conditione servile consortis, matrimonium ratum habeat, & quidem coram Parocho, & testibus, ubi est admissum Tridentinum, quando impedimentum est publicum: secus si occultum: reconvalescit matrimonium; dum tamen renovetur consensus. *L. 1. L. fin. tit. 5. p. 4.* Nec sufficit ut olim, *cap. 2. cap. fin. h. t.* Copula conjugalitatis, quæ ad peccatum excludendum præsumebatur matrimonii ratihabitio. Potest ergo per novum consensum ratum habere, sicut à

principio potuit valere inter liberum, & servam, si conditio non ignoretur, *cap. 4. cap. 5. 20. quest. 2. cap. 2. cap. fin. h. t.* Nam licet Jure Civili hoc matrimonium reproberetur, *L. 3. C. de Incest. & inutil. nupt.* Jure tamen Canonico sustinetur, quando servitus non ignoratur: quippe matrimonium non obligat ad debitum semper, & ubique reddendum; sed tantum, quando non excusat legitimum impedimentum. *Sanch. de Matr. lib. 7. D. 19. n. 13.* Liber tamen cum ancilla contrahens, cum fiat vilis, irregularitatem incurrit, *cap. 15. D. 34.* Ignorantia, etiam culpabilis, & crassissima servitutis reddit nullum matrimonium: nam quicumque error facit involuntarium, vel saltem facit actum non voluntarium. Et hinc non valet matrimonium cum ad illud requiratur actus positivus directè voluntarius, *Sanch. de Matr. L. 7. D. 19. n. 20. contra Sotum, Lopez, & alios.* Qui ignorantèr contrahit cum statu libera, cui scilicet ex certo tempore danda est libertas, si hæc brevi spatio, scilicet minori sex mensibus, danda sit, matrimonium valet; ut contra *Angelum, & Sylvest. V. Matrimonium, 8. q. 2. dist. 3.* tenent *Sanch. de Matr. L. 7. D. 19. n. 4.* Secus si est dubium, an concedenda sit libertas, vel non: quia v. g. pendet à conditione, vel si longiori spatio, quam sex mensium danda sit: quippe ipsa absolute est ancilla. *L. 9. ff. de Statu Liber. Si brevi tempore erit libera, non magnum sequitur præjudicium, nec æstimandum est dedecus, quod ex tali contractu cum serva sequeretur: nam etiam valet matrimonium cum libera, quæ cum ea, quæ fuit ancilla, & postea manumittitur, etiamsi à contrahente ignoretur esse libertam: quippe ipsa absolute est libera. Sanch. de Matr. L. 7. D. 19. n. 4. & 10. Barbos. in cap. 2. h. t. n. 3.* Hinc matrimonium contractum à libera cum servo adscriptitio, qui culturae fundi perpetuo est addictus: vel originario, qui ex adscriptitio ortus est, cum verè liberi sint, etiamsi libera ignoret illorum conditionem validum est. *Barb. in cap. 2. h. t. n. 3. Sanch. de Matrim. L. 7. D. 19. n. 9.*

96 Si servus contrahat cum ancilla, quam credit liberam, vel cum libera, quam credit ancillam, vel è contra: ancilla contrahat cum servo, quem liberum credit, vel cum libero, quem credit servum, ex hoc errore non vitatur matrimonium; quippe etiamsi contrahens scisset veram conditionem alterius com-

compatis, adhuc consentiret in matrimonium: siquidem melior, vel saltem non deterior fit ejus conditio, in casu quo errat. *L. 3. tit. 5. p. 4. D. Thom. Div. Bonavent. Scot. Hostiens. Joan. Andr. Abb. Navarr. Man. cap. 22. num. 33. Sanch. de Matrim. L. 7. D. 19. n. 23.* Quando liber inscius servitutis contrahit cum ancilla: vel libera contrahit cum servo, cujus Dominus servitutem taceat, vel occultet ex dolo, & studio (secus si ex simplicitate quantumcumque culpa lata interveniat) ratione doli, & gravis injuriæ, quam proculdubio Dominus servi sua malitiosa taciturnitate infert contrahenti, amittit illius dominium, & talis servus favore matrimonii libertatem acquirit. *Auth. Ad hoc. C. de Latin. libert. toll. L. 1. tit. 5. p. 4.* ubi videtur, quod quicumque taciturnitas, etiam non malitiosa sufficit, ut servus libertatem adquirat. Et tunc valere matrimonium, etiam contractum ab inscio conditionis servilis tenent. *Joan. Andr. Sot. Henric. Palacios, & Sanch. de Matrim. L. 7. D. 20. n. 14.* Nam cum per ipsum matrimonium adquirat servus libertatem, idem moraliter est ac si liber cum libera contraheret: ac proinde debet valere matrimonium. Sed contrarium tenendum est cum *Covarr. de Sponsal. p. 1. cap. 3. §. 7. n. 1. & alii;* quod expressè habetur in *L. 1. tit. 5. p. 4. ibi: E maguer, que dice de suso, que el siervo se torna libre, porque ve, ó sabe su Señor, que se casa, é lo encubre; con todo esto non vale el casamiento, porque ella non sabia que era siervo, quando casó con él.* Si verò contrahens cum ancilla ejus conditionem sciat, quamvis Dominus in matrimonio consentiat, non censetur ei libertatem dare: nam cum ancilla contrahere voluisse creditur eum, qui ejus non ignorabat conditionem, nisi Dominus instrumentum dotis ancilla confecisset: nam tunc ipsa libertatem acquirit. *L. un. §. 9. C. de Latin. libert. tollend. Molin. de Just. & jur. tr. 2. D. 39. §. Septimus est. Gutierr. cap. 91. & 5. n. 4. Sanch. de Matr. L. 7. D. 20. ex n. 3. & 9.* qui negat hanc dispositionem extendi ad donationem propter nuptias, quam Dominus servo constituit; contra *Abb. & alios, n. 3.* In nostra Hispania Dominus cum sua ancilla matrimonium contrahens hoc ipso ex dispositione juris illi dat libertatem. *L. 1. t. 13. p. 4. Ca tan gran fuerza ha el matrimonio, que luego que es fecho es la madre, por ende libre los hijos legitimos. Et ibid. Gregor. Lop. Gloss. fin. Sanch. de Matrim. L. 7. D. 20.*

n. 12. Hoc impedimentum est Jure Ecclesiastico inductum: talis namque error non absolute adversatur bonis matrimonii: nec servus absolute impeditur ab usu libero matrimonii, siquidem debitum reddere potest, & debet, quando legitimum impedimentum non obstat. Nec alia corporum traditio in matrimonio exigitur: nec talis error circa personæ conditionem tollit absolute consensum; sed tantum secundum quid: adeo, ut non sit omnino involuntarium tale matrimonium. *D. Thom. in 4. D. 36. q. un. art. 1. ad 3. D. Bonav. D. Anton. Gutierr. Sanch. de Matr. L. 7. D. 19. n. 16. Gonz. in cap. fin. h. t. n. 6. contra Magist. in 4. D. 30. cap. 1. Palacios, Sylve. V. Matrimonium, 6. q. 1. Et 8. q. 2. & alios,* qui tenent, matrimonium tali errore contractum esse irritum Jure Naturali ex eo, quod deficiat consensus ad matrimonium necessarius.

97 Quando ergo in matrimonio talis error intervenit: non possunt conjuges sine novo consensu, qui matrimonium faciat commiseri. Quod si matrimonium sit occultum, quod nec ex Parocho, vel restium, qui contractui interfuerunt, ob eorum obitum, nec ex Libro Parochiali probari possit, tunc conjux deceptus potest à tali matrimonio autoritate privata recedere. Si publicum est matrimonium, non aliter quam autoritate Ecclesiæ ab eo recedere licet; *arg. cap. 2. cap. fin. h. t. cap. 3. de Divort.* Et tunc debent duo probari, 1. servitus compartis; & hæc ab ipso allegante probanda est. *L. 1. ff. de Probat. 2. ignorantia talis servitutis; & hæc regulariter præsumitur, cap. 47. de Reg. jur. in 6.* ac proinde à servo debet probari, cum eo contrahentem habuisse scientiam ejus servitutis; nisi ejus servitus esse communiter nota in loco, & tempore matrimonii intiti: nam tunc ignorantiam allegans, eam probare tenetur, quippe non præsumitur ipsum ignorare, quæ aliis sunt communiter nota, *cap. 1. de Postul. Pralat. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 19. n. 8.*

98 Servus validè, & licitè potest matrimonium cum persona servili contrahere. Nam licet in his, quæ Juris Civilis sunt, servi nec velle, nec nolle habere credantur, in his tamen, quæ Juris Naturalis sunt, ut matrimonium, plenam habent libertatem, siveque juris sunt. *L. 32. ff. de Reg. jur. D. Thom. in 3. p. Suppl. q. 57. art. 2.* Nec attenditur personarum conditio, siquidem matrimonium Jure Na-

Naturali Divino ad propagationem, & conservacionem generis humani, & in remedium concupiscentie institutum est. Et sicut servus potest comedere, & dormire, & alia hujusmodi facere in quibus, nec Domino subditur, nec tenetur obedire: ita etiam potest suum corpus conjungi tradere, quantum sufficit ad usum matrimonii, in quo à Domino impediri nequit: licet non possit illud tradere plenarie, & pro omni tempore. *L. 2. tit. 5. p. 4.* Et licet Jure Civili tale matrimonium non connubium, sed contubernium appelletur. *L. 3. C. de Instit. nupt.* Jure tamen Canonico matrimonium legitimum est, *cap. 1. h. t.* quia juxta *Apost.* in Christo Jesu, neque liber, neque servus est à Sacramento removendus. *L. 1. tit. 5. p. 4. D. Thom. in 3. p. Sup. q. 52. art. 1. ad 1. ibi: Dicendum, quod servitus contrariatur matrimonio, quantum ad actum, ad quem quis per matrimonium alteri obligatur, quem non potest liberè exequi, & quantum ad bonum prolis, quæ pejoris conditionis efficitur ex servitute parentis; sed quia quilibet potest in eo, quod sibi debetur sponte detrimentum aliquod subire, idè si alter conjugum sciat alterius servitutem: nihilominus tenet matrimonium: similiter etiam, quia in matrimonio est æqualis obligatio ex utraque parte ad debitum reddendum, non potest aliquis requirere majorem obligationem ex parte alterius, quam ipse possit facere, & propter hoc etiam servus, si contrahat cum ancilla, quam credit liberam, non propter hoc impeditur matrimonium. Et sic patet, quod servitus, non impedit matrimonium, nisi quando est ignorata ab alio conjuge, etsi ille sit libera conditionis. Et idè nihil prohibet inter servos esse conjugia, vel etiam inter liberum, & ancillam. Expediit tamen, servos sic contrahentes consensum dominorum requirere ob reverentiam ipsis debitaam, si non timeant, eos injustè impedituros: non tamen est necessarius dominorum consensus, *cap. 1. h. t. cum servi*, quoad matrimonium sui juris sint, & etiam Domino repugnante, ipsi contrahere possint, *cap. 1. h. t. L. 1. t. 5. p. 4. D. Thom. 4. D. 36. q. un. art. 2. Barbosa. & Gonz. in cap. fin. h. t. ex n. 2. Sanchez, de Matrim. lib. 7. D. 21. n. 3.* Et licet Dominus, non teneatur in servi matrimonium consentire, sed possit reniti, peccat graviter contra justitiam si positivè impediat matrimonium contrahere, vel post contractum matrimonium durius servum tractet. *Sanchez, de Matrim. L. 7. D. 21.**

num. 5. & 6. Nec potest Dominus post sponsalia à servo contracta in remotas terras vendendum mittere: nam sic impediret jus quæsitum sponsæ. *Sanchez, de Matrim. lib. 7. D. 21. num. 9. qui D. 22. n. 12. tenet*, non posse Dominum servum jam conjugatum alio mittere, si uxor nequeat cum commodè sequi: quod alii negant. Nam tunc solum usus impeditur: nec debet Dominus privari jure servum vendendi. De Jure tamen Hispano non possunt Domini servos conjugatos ita vendere, ut debeant vivere à suis conjugibus separati. *L. 1. t. 5. p. 4.*

TIT. X.

De Natis ex libero ventre.

99 **O**Mnes homines, ait Imperator Justinianus, aut liberi sunt, aut servi. Libertas enim, ex qua liberi appellantur, est naturalis facultas ejus quod cuique facere libet, nisi si quid vi, aut jure prohibeatur. Servitus autem est constitutio Juris Gentium, qua quis dominio alieno contra naturam subijcitur. Servi alii sunt ex Juri Civili, cum scilicet, liber homo major viginti annis ad pretium participandum sese venundari passus est: aut Jure Gentium, id est, ex captivitate, & appellati sunt servi, eo quod Imperatores captos in vello justo, vel saltèa publice indicto vendere, ac per hoc servare, nec occidere, jubebant: qui etiam mancipia dicuntur, eo quod ab Hostibus manu capiuntur. Capti in bello, quod inter Christianos geritur ex consuetudine generali, non fiunt servi ob christianam charitatem, & honorem, ac memoriam libertatis, qua Christus nos à servitute Dæmonis liberavit. At verò Christiani capti à Mauris, vel Turcis habentur ab ipsis tamquam servi, non tamen ut tales à Christianis habentur. Similiter Christiani habent, ut servos Mauros, vel Turcas in bello justo captos: item etiam Æthiopes, vel Nigros, quos ex variis Æthiæ Regionibus emunt. *Barbos, in cap. un. h. t. n. fin.* Ubi notat quod tales Æthiopes, si sint majores 20. annis, possunt se ipsos vendere ex consuetudine illarum Provinciarum, vel possunt illos vendere eorum parentes egestate oppressi, si tamen fraude, vel dolo capiuntur, vel abducantur vi, vel allecti, & seducti quibusdam Jocalibus, & minusculis ad Naves ducantur: tunc, nec illi, qui eos capiunt, nec qui-

qui illos emunt, nec qui modo eos possident tuti sunt in conscientia: sed tenentur eos manumittere, & suæ libertati restituere: etsi nequeant pretium recuperare. Mercatores, qui ex ora Malabarica, quotannis in hanc Civitatem navigant, afferunt plures servos ex variis Provinciis vendendos hic, quos *Viebes*, & *Cafres* appellant, & cum quondam Judex servitutum, & libertatum hic constitutus, qui est unus ex Senatoribus Regiæ Cancellariæ dubitaret de justificatione hujus servitutis de hac re sui consultus, & cum vidissem ipsos Mercatores Titulum afferre, quo Episcopus Mellapurensis in judicio contradictorio cum Promotore Fiscali harum causarum habito, declarat talem Æthiopem, vel Malabarem esse servum ex justo titulo judicato, ut tali in Anglorum Tribunali Madrastensi, statim respondi, tales etiam hic, ut servos censendos esse: ac proinde, quod Mercatores permitteretur, quod eos venderent. Et ita olim responderat D. Antonius de Morga Senator Malinensis, & postea Præsides Quitensis. Et sic tenent D. Joannes de Solorzano de *Jur. Indiar. tom. 1. L. 3. cap. 7. n. 115. f. 743. Molin. de Just. & Jur. tr. 2. 2. D. 36. n. 1. D. Carrasco del Sax ad Leg. Recop. cap. 3. §. 2. de Servis, num. 17. Et P. Joannes de Rivera*, qui per plures annos in hac nostra Provincia casibus resolvendis fuit prapostitus ait: *Será conveniente notificarle, que no traigan á vender Esclavos, porque en ninguna manera se los han de comprar, si ya no vienen con Testimonio del Ordinario de Malaca, ó de Goa, ó de otro Juez competente, que en tal caso podrá el de Manila pasar, como se hace, comprobando los Testimonios: y en esto parece que no hay que poner escrúpulo, porque en la India tienen cuidado los Obispos de examinar las Esclavonias, y sobre esta materia buexo Concilio Provincial, donde se ventilo de qué Nacion, y por qué causas se hablan de aver por Esclavos: y así, quando viene examinado por Juez competente, standum est pro illo, y descanar el de Manila, que reconociendo los Testimonios, mas comprobada, que aprueba. Facit text. in cap. 7. de Probat. Et ibid. Gonz.* At verò in nostris Indiis minime licet, ut servos habere Gentiles, etiam in bello captos. *L. 1. tit. 2. lib. 6. R. Indiar. Solorz. Politic. L. 2. cap. 1. f. 65.* In his tamen Insulis fiunt servi Christianorum Mauri Mindanaenses, & Joloenses, qui in bello justo capiuntur. *L. 12. tit. 2. lib. 6. R. Ind.*

Denique alii sunt servi ex nativitate, de quibus hic. Licet enim filii quoad nobilitatem, familiam, & honorem patrem sequantur. *L. 19. ff. de Statu homin. cap. 3. de Conjug. Servorum*: quoad conditionem libertatis, vel servitutis sequuntur matrem, nisi alia sit consuetudo: nam communiter *partus ventrem sequitur*: sive in matrimonium, sive extra, sive ex propria, sive ex aliena ancilla, *cap. un. h. t. L. 7. C. de Rei vindic. L. 2. tit. 2. p. 4. D. Thom. in 4. D. 36. q. un. art. 4. Sanchez, de Matrim. L. 7. D. 24. num. 1. & 5.* Ac proinde natus ex matre ancilla, quamvis pater sit liber, erit servus. *L. 2. tit. 2. p. 4.* Inter homines liberos alii dicuntur *libertini*, illi scilicet, qui ex justa servitute manumissi sunt, hoc est, quibus est data libertas. Alii sunt *ingenui*, scilicet, qui statim, ac nati sunt liberi sunt, sive ex duobus ingenuis matrimonio editi sint, sive ex libertinis duobus, sive ex altero ingenuo, & altero libertino: imò etiam ex patre servo, si ex libera matre nascentur ingenui sunt, sicut qui ex matre libera, & incerto patre natus est, qui vulgo conceptus nuncupatur. Sufficit tamen, liberam fuisse matrem eo tempore, quo nascitur, licet ancilla conceperit, & è contra, si libera conceperit, deinde ancilla facta pariat, ille qui nascitur, liber nascitur, quia non debet calamitas matris ei nocere, qui in ventre est. Deinde si ancilla prægnans manumissa est, & libera, licet unico momento sit, & tandem rursus ancilla facta pariat, filius ejus adhuc erit liber: sufficit enim ei, qui in utero est, liberam matrem, vel medio tempore habuisse, ut liber nascatur. *Text. in princ. Inst. de Ingentis. L. 5. ff. de Statu homin. L. 2. tit. 2. p. 4. Sanchez, de Matrim. lib. 7. D. 24. n. 10. & com. DD. Audiamus D. Thom. in 3. p. Sup. q. 52. art. 2. in corp. ibi: Respondo dicendum, quod secundum Leges Civiles partus sequitur ventrem, & hoc rationabiliter, quia proles habet à patre complementum formale, à matre substantiam corporis: servitus autem corporalis conatio est, cum servus sit, quasi instrumentum Domini in operando, & idè prolis in libertate sequitur matrem. Sed in his, que pertinent ad dignitatem, secundum quod est ex forma vel sequitur patrem, sicut in honoribus, & Municipiis, & hereditate, & aliis hujusmodi. Et hæc etiam concordant Canones, & Lex Moysi, ut patet *Exod. 21.**

TIT. XI.

De Cognatione Spirituali.

101. Inter impedimenta dirimentia matrimonium invenitur cognatio; quae triplex est. Alia carnalis, alia legalis, spiritalis alia: de hac in praesenti, de aliis postea agemus. Hoc ergo impedimentum inducitur est, non Jure Divino, quia neque ex sacris litteris, neque ex traditione, vel definitione Ecclesiae constat hoc impedimentum à Christo D. annexum esse alicui Sacramento: neque provenit à Jure Naturali, à quo Sacramenta non dependent in esse, sed solum ex Christi institutione: inducitur est ergo ab Ecclesia, cap. 2. cap. 5. 30. q. 1. cap. 1. h. t. Et quidem solum est hoc impedimentum annexum baptismo, & confirmationi, non verò aliis Sacramentis, cap. fin. h. t. in 6. L. 2. tit. 7. p. 4. Hoc ergo impedimentum invenitur tantum inter baptizantem, & baptizatum, confirmantem, & confirmatum, horumque Patrinus tamquam parentes spirituales. Baptizans, vel confirmans se habet ut Pater: Patrinus, & Matrina nomine Ecclesiae se habent ut Mater ad similitudinem cognationis carnalis. D. Thom. in 3. p. Suppl. q. 56. art. 1. in corp. ibi: Respondeo dicendum, quod sicut per carnis propagationem homo accipit esse naturae, ita per Sacramenta accipit esse spirituale gratia: Unde sicut vinculum, quod ex carnis propagatione contrahitur est hoc naturale, in quantum est res quaedam naturae, ita vinculum, quod contrahitur ex Sacramentorum susceptione est aliquomodo naturale alicui in quantum est membrum Ecclesiae: & ideo sicut carnis cognatio impedit matrimonium, ita spiritalis ex Ecclesiae statuto. Et in art. 2. ad 1. ait: Ad primum ergo dicendum, quod duplex est carnalis natiuitas, prima in utero, in quo adhuc id, quod natum est, est adeo debile, quod non possit extra exponi sine periculo: & hinc natiuitati assimilatur regeneratio per baptismum, in quo regeneratur aliquis adhuc quasi fovendus intra uterum Ecclesiae. Secunda est natiuitas ex utero, quando jam quod natum erat in utero tantum, roboratum est, quod potest sine periculo exponi exterioribus, quae nata sunt corrumpere: & hinc assimilatur confirmatio, per quam homo roboratus exponitur in publicum ad confessionem nominis Christi, &

ideo congrui per utrumque istorum Sacramentorum contrahitur spiritalis cognatio. Et licet Sacramentum poenitentiae tollat peccatum actuale: sicut baptismus tollit originale: item licet confessarius respectu sui poenitentis dicatur Pater spiritalis, cap. 8. cap. 9. 30. q. 1. hoc non obstante, Sacramentum poenitentiae non inducit hoc impedimentum, ut habet D. Thom. in 3. p. Suppl. q. 56. art. 2. ad 8. ubi addit: Nec obstat, quod per poenitentiam tollitur peccatum actuale, quia hoc non est per modum generationis, sed magis per modum sanationis: sed tamen per poenitentiam contrahitur quoddam fœdus inter mulierem consistentem, & Sacramentum spiritalis cognationi simile: ut tantum peccet eam carnaliter cognoscens, ac si esset, sua spiritalis filia: & hoc ideo, quia maxima familiaritas est inter Sacerdotem, & confidentem, & ob hoc ista prohibitio est inducenda, ut tollatur peccandi occasio. Et ideo hanc circumstantiam exprimentam esse in confessione tenent. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 55. n. 4. & alii. Et postea D. Th. ad 9. ait: Quod Pater spiritalis dicitur ad similitudinem patris carnalis: Pater, autem carnalis, ut Philosophus dicit, in 8. Et hic: tria dat filio: esse, nutrimentum, & instructionem. Et ideo spiritalis Pater aliquis alicuius dicitur ratione alicuius horum trium: tamen ex hoc, quod est spiritalis Pater non habet spiritalem cognationem, nisi conveniat cum Patre, quantum ad generationem, per quam est esse. Ad hanc cognationem contrahendum non est necesse, quod baptismus fiat à Sacerdote, & solemniter, ut regulariter fit, cap. fin. h. t. Nam Laicus in necessitate baptizans privatum filium alienum contrahit cognationem spiritualement: siquidem in jure non distinguitur, quomodo, vel à quo fiat baptismus: quod expresse habetur in L. 2. tit. 7. p. 4. ibi: Quier sea el que baptiza Obispo, ó Clerigo, ó Lego, ó Varon, ó Muger. Alb. Navar. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 62. num. 10. Gutier. Ponc. Laym. & alii, contra Paludan. in 4. D. 42. q. 1. art. 1. conclus. 4. & alius. Et hanc ratione, qui in baptismo privato tenet baptizatum animo obeundi munus patris, & susceptoris contrahit cognationem spiritualement. Navar. Man. cap. 22. n. 4. Suar. 3. p. q. 67. n. 8. Laym. Ponc. de Matrim. lib. 7. cap. 40. n. 5. & alii, contra Sotum, Gutier. Sanch. de Matr. lib. 7. D. 62. n. 14. Barbois. in cap. fin. h. t. Nisi forte, ut plerumque fit urgente necessitate, tantum materialiter baptizatum tenent,

neat, non animo subeundi Patris munus: quippe tunc non contrahit cognationem spiritualement. Et licet in baptismo solemniter ex antiquissimo usu Ecclesiae necessario Patrinus sit adhibendus, r. 100. de Consecra. D. 4. in privato tamen potest adesse, sed non necessario adesse.

102. Olim triplex erat spiritalis cognatio. 1. inter baptizantem, & baptizatum, confirmantem, & confirmatum, necnon inter Patrinum baptizati, vel confirmati, & ipsum baptizatum, vel confirmatum. Nam baptizans, & confirmans, & Patris se habebant, ut spirituales parentes baptizati, vel confirmati; & hanc cognatio, dicebatur paternitas directa, c. 5. 30. q. 1. L. 1. tit. 7. p. 4. ibi: Aquel que le baptiza, è todos los otros que le sacan de pila, quier sean varones, ó mugeres, todos son Padres espirituales de aquel niño. Paternitas indirecta erat inter uxorem baptizantis, & Patris, & quidem carnaliter cognitam, quia facta fuit una caro cum baptizante, vel Patris; & baptizatum. c. 1. h. t. in 6. 2. Inter baptizantem, & confirmantem, & Patris una parte, & ex altera inter parentes baptizati, vel confirmati. c. 3. 30. q. 4. c. 4. c. 6. h. t. Et dicebatur compaternitas directa. Siquidem sunt compadres parentes carnales, & spirituales. Compaternitas indirecta erat inter uxorem baptizati, & Patris carnaliter cognitam ex una parte, & inter parentes baptizati, vel confirmati ex altera. c. 1. c. 3. 30. q. 4. 3. Inter filios carnales baptizantis, vel confirmantis, aut Patrinorum ex una parte, & ipsum baptizatum, vel confirmatum ex altera, & dicebatur fraternitas: nam cum baptizans, & confirmans, & Patris sint compadres baptizati, & confirmati, eorum filii sunt quasi fratres baptizati, & confirmati. c. 2. c. 3. 30. q. 3. c. 7. h. t. c. 1. eod. in 6. Quae omnia habentur in L. 1. tit. 7. p. 4. Gonz. in c. fin. h. t. n. 10. & alii.

103. Hodie per Trid. sess. 24. de Reform. Matrim. cap. 2. magna ex parte temperatum est hoc impedimentum: quippe solum contrahitur hanc cognatio in baptismo inter baptizantem, & baptizatum; inter Patrinum, & baptizatum: quae cognatio paternitas dicitur: & inter baptizantem, & patrinum ex una parte, & ex altera inter patrem, & matrem baptizati, quae compaternitas dicitur. Similiter in confirmatione datur solum cognatio inter confirmantem, vel Patrinum ex una parte, & inter confirmatum, ejus-

que patrem, & matrem ex altera. Hanc nullum est impedimentum. 1. inter baptizatum, vel ipsum patrem, & uxorem baptizantis, vel Patris. 2. inter baptizatum, vel confirmatum, & filiam baptizantis, confirmantis, vel Patris. 3. Inter ipsos Patris; v. g. si vir, & foemina sint Patris in aliquo baptismo: ac proinde si vir, & uxor sint Patris non contrahunt impedimentum ad debitum petendum. 4. Inter baptizantem, vel confirmantem, & Patrinum. Nav. Man. cap. 22. n. 39. Suar. 3. p. q. 67. art. 8. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 54. ex n. 10. Gonz. in c. fin. h. t.

104. Licet olim prohibuitur esset, ut in baptismo, vel confirmatione adhiberentur plures Patris. c. 101. de Consecra. D. 4. si tamen defacto plures adhiberentur, omnes contrahebant cognationem. c. fin. h. t. in 6. sed hodie ex Trid. sess. 24. de Reform. Matrim. cap. 2. Unus tantum Patris, vel ad summum unus, & una à parentibus electi sunt adhibendi in baptismo. In confirmatione tamen unus, vel una tantum potest adhiberi. c. fin. h. t. in 6. Suar. Gonz. in c. fin. h. t. n. 7. & alii. Quod si praeter unum, vel unam assignatos alii baptizatum tegerint non contrahunt cognationem. Si pater baptizandi assignet duos mares, vel duas foeminas: & non repellatur à Parocho, sed simul teneantur baptizatum, licet pater in assignando, & Parochus in admittendo contra Trid. peccent, omnes tamen, qui tangunt, contrahunt cognationem spiritualement: quia in ipsis omnes condiciones ad eam contrahendam inveniuntur. Si verò Parochus aliquem ex assignatis eligat, ceteros excludit ac proinde ille tantum contrahit cognationem. Si ex negligentia parentum, & Parochi nullus sit assignatus, & plures teneantur baptizatum, omnes cognationem contrahere, tenent Henric. Navar. Man. cap. 22. n. 39. & alii, sed cum intentum Trid. sit, hanc cognationem restringere, & in nullo ex tangentibus veniatur conditio à Concilio requisita, scilicet, parentum, & Parochi assignatio, dicendum est, nullum contrahere cognationem. Suar. in 3. p. q. 67. art. 8. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 57. num. 12. Gonz. in c. fin. h. t. n. 7. ut ergo hanc cognatio contrahatur 1. debet valide conferri baptismus, vel confirmatio; si enim hae Sacramenta nulla sunt ex aliquo defectu corruit accessorium, quale est cognatio. c. 42. de Reg. jur. in 6. Quod enim

enim nullum est, nullum producit effectum c. 52. de Reg. jur. in 6. Et sic in reiteratione horum Sacramentorum, cum hæc non valeant secundo conferri, non contrahitur talis cognatio. *Sancti de Matrim. lib. 7. D. 62. n. 5.* requiritur, quod Patrinus sit fidelis, seu baptizatus: & ut sit Patrinus in confirmatione debet esse confirmatus, ut contra alios tenent *Sancti de Matrim. lib. 7. D. 60. n. 20. ex c. 102. de Cons. D. 4. ibi: In baptizate, & in Chrisimate* (hoc est in confirmatione) non potest alium suscipere in filium, qui non est baptizatus, vel confirmatus. Quod si defacto baptizet, aut levet infidelis, etiamsi sit catechumenos, baptizatum, vel confirmatum, non contrahit cognationem spiritualem, etiam si talis infidelis postea baptizetur; sicut nequit cognationem carnalem contrahere, qui non est carnaliter natus, ut contra *Archid. Sot. Enriq. & alios tenent D. Thom. in 4. D. 42. q. 1. art. 3. q. 1. ad 3. Navar. Palacios, Sancti de Matr. lib. 7. D. 60. ex fin. 7. Gonz. in c. n. h. t. n. 9.* Nec infidelis, cum Ecclesie Legibus non subiciatur potest cognationem spiritualem à Lege Ecclesiastica manantem, contrahere; *arg. c. 8. de Divort.* Et hac ratione, cum cognatio spiritualis non minus, ac carnalis debeat esse mutua, & reciproca, si fidelis baptizet, vel teneat in baptismo filium infidelis, licet cum baptizato contrahat cognationem spiritualem, quia illius est capax, eam non contrahit cum parenti infideli, quia incapax illius est. Sic contra *Enriq. & alios tenent Sancti de Matrim. lib. 7. D. 60. n. 14. Palacios, & alii.* At vero si hæreticus baptizet, vel etiam teneat in baptismo filium catholici, licet male faciat: vel si catholicus baptizet, vel teneat in baptismo filium hæretici, contrahitur inter ipsos cognatio spiritualis. Nam cum hæreticus sit baptizatus subditur Legibus Ecclesie. *Sancti de Matrim. lib. 7. D. 60. n. 2. 3.* Patrinus debet habere intentionem obeundi patris munus: quod si hanc habeat intentionem, licet protestetur, nolle cognationem contrahere ipsam, ut annexam ex dispositione Ecclesie muneri paterni, contrahit *Sancti de Matrim. lib. 7. D. 58. n. 4.* Nec protestatio, utpotè facta contraria, obstat. Hinc, qui credens, levare filium Sempronii, teneat filium Caji, nec cum filio Sempronii, quem non levavit, nec cum filio Caji, ex defectu animi, & intentionis contrahit cognationem, nisi intentio fe-

ratur in presentem, quicumque sit. *Sancti de Matrim. lib. 7. D. 58. n. 7. Joan. Andr. sicut in illum, qui baptizatur fertur à baptizante. 4.* Patrinus debet tenere in actu baptismi, vel confirmationis baptismum, vel confirmatum juxta morem loci, etiamsi infans sit vestibus cinctus, vel in disco, aut linceo teneatur. Hinc, quando puer domi baptizatur Patrinus erit, qui domi tenuit eum, non qui tenet in Ecclesia, quando solemnitates supplentur. Quando in dubio iteratur baptismus sub conditione, si postea constet, primum baptismum; v. g. fuisse validum, qui tunc tenuit tantum contrahit cognationem: dum non constat, Ecclesia cognationem presumit in secundo, *Sancti de Matrim. lib. 7. D. 62. n. 6.* Nec sufficit sola assistentia, vel responsio ad interrogata baptizantis, sed est necessarium baptizandum, etiam adultum tangere; *arg. c. 5. 30. q. 3. c. 3. 30. q. 4. c. 1. b. t. in 6. Sancti de Matr. lib. 7. D. 56. n. 5.* non tamen requiritur ad cognationem contrahendam, quod Patrinus respondeat: quippe in jure solum suspensionis, non autem responsionis fit mentio. *c. 1. b. t. in 6. Sylv. Covarr. Sancti de matrim. lib. 7. D. 56. num. 10.* contra aliquos.

105 Hæc cognatio, cum sit impedimentum dirimens, si superveniat sponsalibus ante matrimonium, sponso ad ipsum reddit incapaces, sicut affinitas, & cognatio naturalis. Nec finitur morte personæ, qua mediante, est contracta hæc cognatio: si vero superveniat matrimonio contracto, cum non possit jam illud dissolvere; solum potest privare petitione debiti sic impeditum. *Sancti de Matrim. lib. 7. D. 54. n. 4. & 5. Pater* (idem de matre dicendum est) suum filium in necessitate baptizans, non contrahit cognationem spiritualem cum suo conjugè, ita ut privetur jure petendi debitum, vel liberetur ab obligatione reddendi. *c. 7. 30. q. 1. L. 6. tit. 7. p. 4.* Idem est, si suum filium tantum materialiter teneat in baptismo, non animo exercendi munus susceptoris, sed ut commodius baptizetur, vel etiamsi sit Patrinus in baptismo, vel confirmatione, si alius non potest haberi: nec etiam quando extra casum necessitatis filium proprium baptizat, vel levat ex ignorantia probabili juris, vel facti: & juxta aliquos, etiam ex ignorantia crassa, dum non sit affectata: vel non sit ita crassa, ut ignorare sit ingens temeritas: quia hæc

TIT. XII.

De Cognatione Legali.

hæc privatio, quando jam est jus quasi-tum est poena: ac proinde non incurritur, quando necessitas, vel ignorantia excusat, consequenterque ille non est privandus jure petendi. *Barbo. in cap. 2. b. t. Laym. L. 5. tr. 10. p. 4. cap. 8. n. 7. Sancti de Matr. lib. 9. D. 26. & D. 32.*

106 Quod si parenti non sit quasi-tum jus per matrimonium; v. g. si filium proprium ex concubina susceptum baptizet, vel levet, etiam in necessitate, cognationem spiritualem, & impedimentum dirimens contrahit cum matre. *Sancti de Matr. L. 7. D. 62. n. 12. Fagnan. in cap. 2. b. t. & alii,* similiter si sponsus etiam in necessitate baptizet, saltem scienter filium suæ sponsæ, cum nondum sit illi jus quasi-tum per matrimonium, tale impedimentum, etiam sine culpa contrahitur: non quidem ut poena; sed ut inhabilitas Canonica ad matrimonium contrahendum. *Navarr. Man. cap. 16. num. 34. Laym. L. 5. tr. 10. p. 4. cap. 8. ex n. 6. Pater,* qui filium ex legitima uxore natum extra necessitatem scienter, vel etiam ex malitia, ut alterum usu matrimonii privet, baptizat, vel tenet in baptismo, vel confirmatione, privatur potestate debiti petendi: at vero illud reddere tenetur. Nam in cap. 2. b. t. ait Pontifex: *Quia si ex ignorantia id factum est, eos ignorantia excusare videtur: si ex malitia, eis sua fraus non debet patrocinari, vel dolus.* Et cum tantum patrocinaretur doloso sua fraus, si à debito reddendo eximeretur: nam interdicta ipsi petitione debiti potius ipsi obest sua fraus, & dolus: inde est, quod solum potest reddere, non vero petere. *D. Thom. in 4. D. 42. q. 1. art. 1. in corp. D. Bonavent. ibid. P. Antonin. Sylv. Navarr. Palac. & plur. cum Sancti de Matrim. L. 7. D. 22. ex n. 6. contra Gloss. in cap. 2. b. t. V. Institutum. Et alios,* inter quos *Suar. in 3. p. q. 67. art. 8. §. Quo circa,* quæ sententia valde probabilis est, etiamsi unicus *Suarez* ipsi patrocinaretur, à quo dolens, & invitus recedo. Tandem in cognatione spirituali, cum à Jure Communi proveniat, solus Papa dispensat. Et quidem in compaternitate facile dispensatur, si justa causa adsit, in paternitate vero ob indecentiam contrahendi cum filia spirituali, vel nunquam, vel difficillimè dispensatur. Et ideo, qui dispensationem impetrat, & hoc debet exprimere. *Sancti de Matrim. L. 8. D. 19. num. 7. & D. 24. num. 15.*

Tom. II.

107 Inter alias species cognationis, quoad matrimonium dirimenda, invenitur cognatio Legalis: cognatio Legalis dicitur, quia à Legibus est orta. *L. 14. L. 17. L. 55. ff. de Ritu nuptiar. est tamen Jure Canonico approbata, & admissa, cap. 1. cap. 5. 30. q. 3. cap. un. b. t. Hæc enim est propinquitas, seu proximitas personarum ex adoptione proveniens. L. 7. tit. 7. p. 4. ibi: Por fixamiento es una manera de parentesco, que estableció el fuero de los Legos, porque se embargan los casamientos.* Adoptio enim, quam Cajus naturæ similitudinem definivit, ut aliquis filium habere possit, quem non generavit, est assumptio personæ extraneæ (id est, quæ in adoptantis potestate non sit, licet aliunde sit consanguinea) in filium, nepotem, pronepotem, &c. *L. 1. L. 11. ff. de Adoption. D. Thom. in 4. D. 42. art. 1. Sancti de Matr. L. 7. D. 63. n. 1.* Hinc est, quod justiper gratiam habitalem filii adoptivi Dei constituuntur, qui cum sint extranei à Deo habentur tamquam filii quodammodo specialii: & non solum ea generalitate, qua omnes homines, etiam peccatores sunt filii Dei, eumque Patrem inclamant, dum dicunt: *Pater noster, qui es in Cælis.* Hæc enim specialis filiatio habetur per gratiam justificantem per quam juxta *D. Petrum, Ep. 2. cap. 10. efficiuntur Divina consortes natura.* Præterea justiper ordinantur ad hereditatem gloriæ æternæ per munus gratiæ acceptum. At vero in Christo Domino, licet gratia habitualis invenitur, non producit hunc effectum formalem, eum constituendo filium Dei adoptivum ex defectu extraneitatis. Si quidem est filius Dei naturalis. Ac proinde dicendum est, quod ad adoptionem duo requiruntur. 1. ut adoptatus in filium assumatur. 2. ut ipse sit persona extranea respectu adoptantis. *D. Thom. in 3. p. q. 3. art. 5. ad 2.* Et ut nullum maneat equivocationis offendiculum, quintuplex filiorum differentia distingui oportet, secundum quintuplicem similitudinem: *Secunda enim Persona S. Trinitatis est Filius Dei naturalis: quia Pater, & Filius una est natura, & gloria. Etiam Deus dicitur Pater creaturarum irrationalium, secundum illud Job 38. Quis est pluvie Pa-*

1 2 ter,

ter, aut quis genuit stillas rosis? Sed secundum similitudinem vestigiū tantum. Etiam dicitur Pater creaturarum rationalium secundum similitudinem imaginis, secundum illud. Deuter. 32. Nōmīne ipse est Pater tuus, qui possedit, & fecit, & creavit te? Aliquorum est Pater secundum similitudinem gratiæ, qui dicuntur filii adoptivi, quia ordinantur ad hereditatem gloriæ per gratiam juxta illud ad Rom. 8. ipse spiritus reddat testimonium spiritui nostro, quod sumus Filii Dei: si autem filii, & heredes Aliquorum denique est Pater secundum similitudinem gloriæ, prout jam gloriæ hereditatem possident: juxta illud ad Rom. 5. gloriamur in spe gloriæ filiorum Dei. Sic Angelicus D. qui nihil non Angelicè tractat. 1. p. q. 33. art. 3. in corp.

108 Adoptio est duplex; alia fit Principis autoritate, quando, scilicet, Paterfamilias, seu ille, qui sui juris est adoptatur, & dicitur *Arrogatio*, & non solum ipse transit in adrogantis potestatem, sitque hæres necessarius, tam ab intestato, quam ex testamento; sed etiam liberi, si quos habet, in potestate adrogantis, tamquam nepotes transeunt. Alia fit Imperio Magistratus habentis Legis actionem. L. 4. ff. de Adopt. id est, merum, & mixtum imperium: & dicitur *Adoptio specifica*, quando scilicet, filius familias in alterius familiam transit. Et quidem ex constitutione Justiniani solum filius familias in adoptantis potestatem transit, quando adoptatur ab avo materno (vel etiam paterno, quando Patet est emancipatus) quippe tunc in una persona concurrunt jura naturalia, scilicet, sanguinis, & civilia, scilicet, adoptionis. L. pen. C. de Adopt. L. 7. tit. 7. p. 4. Sanè femina non potest aliquem adoptare, quia filium non habet in potestate, nisi ex privilegio Principis. Nec minor natu valet adoptare majorem: sed adoptans debet præcedere adoptatum plena pubertate, hoc est, decem, & octo annis. Adoptio namque naturam imitatur, & pro monstro haberetur, quod major esset filius, quam Pater. Et hæc item ratione, qui generare non potest, ut castratus nequit adoptare, nisi hoc impedimentum per accidens sit, ut in spadoniibus, & Sacerdotibus: qui proinde adoptare possunt. Hoc ergo cognationis impedimentum est annexum jure Ecclesiastico adoptioni: ne facile in libidinem, & incontinentiam incidere conjuncti cognatione Legali, in quam facile specialis amor, familiaritas, & conjunctio incli-

narent, si spes matrimonii hoc impedimento non tolleretur. Et etiam, quia honestas non patitur eos matrimonio jungi, qui parentum, filiorum, aut fratrum loco censentur. *Barbos. in Rubr. h. t. n. fin.* Cum ergo Jure Communi hoc impedimentum sit inductum, solus Papa in eo dispensat. Et quidem difficillimè in linea recta. Hoc igitur impedimentum oritur, non solum ex adoptione, per quam quis in potestatem adoptantis transit, sed etiam ex adoptione, per quam quis extraneo adoptatur, & in cujus potestatem non transit. Nam cum *text. in cap. un. b. t. cap. 1. cap. 6. 30. q. 3. L. 14. ff. de Ritu nupt.* generaliter loquantur, generaliter intelligi oportet: & præcipue constat ex *L. 7. tit. 7. p. 4. Et ibid. notat Gregor. Lop. V. Que porfijaron. ibi: Ex ista littera sic generali videtur, quod ista Lex voluit, quod non solum arrogatione durante: sed etiam adoptione: nam de utraque præmittit ista Lex, non possint filii adoptivi contrahere cum naturalibus filiis adoptantis.* Et hanc opinionem tenent *Gloss. in cap. un. b. t. D. Antonin. Scot. Covarr. Toled. Barbos. in Rubr. h. t. n. fin. Gonz. in cap. un. b. t. n. 9. in fin. contra Innoc. Sylv. Sanch. de Matr. L. 7. D. 63. n. 9.*

107 Hujus quidem cognationis tres sunt species. 1. in linea recta, & dicitur *Paternitas*, estque inter adoptantem, & adoptatum, ejusque descendentes in ejus potestate existentes. L. 55. ff. de Rit. nupt. cap. 1. 30. q. 3. 2. est in linea transversali inter filios naturales adoptantis in ejus potestate existentes, & filium adoptatum, diciturque *fraternitas*. L. 17. ff. de Ritu nupt. cap. un. b. t. 3. est *affinitas* inter adoptantem, & adoptati uxorem, & inter adoptatum, & adoptantis uxorem. L. 14. ff. de Ritu nupt. Et sanè cum nostri Tituli Rubrica generalis sit, has tres species continens, & ex hoc approbatæ Jure Canonico credantur, & in omnibus eadem ratio vigeant: dicendum est, omnes inducere impedimentum dirimens matrimonium. Quod expresse habetur in *L. fin. tit. 7. p. 4. ibi: Este parentesco, ó cuñadex, que se face, segun mandan las Leyes, non embarga tan solamente el casamiento, mas desfacelo si fuere fecho. Et ibid. Greg. Lop. Sanch. de Matr. L. 7. D. 63. n. 12. Profecto sive hæc cognatio præcedat, sive superveniat sponsalibus, ea dissolvit: siquidem sponsos reddit inhabiles ad matrimonium, cum sit impedimentum dirimens. Si verò matrimonio jam contracto superveniat, nec*

ip-

ipsam dissolvit, quia indissolubile est, nec sic conjunctos privat petitione debiti, quia ad ipsum habent jus ex matrimonio acquisitum, & aliunde nullo Textu prohibetur. *Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 63. n. 19. Gonz. in cap. un. b. t. n. 10. 1. species cognationis dirimit perpetuo matrimonium. Nam etiam ablata per emancipationem adoptione, adhuc nequit pater ob honestatem, & decentiam cum sua filia, vel nepte adoptiva contrahere. L. 55. ff. de Rit. nupt. cap. 1. 30. q. 3. L. 7. tit. 7. p. 4. Et hoc impedimentum inter adoptantem, & adoptatum, ejusque descendentes, vel protrahitur in infinitum juxta. *D. Thom. in 4. D. 42. q. 2. art. 3. in corp. D. Antonin. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 63. n. 34. vel usque ad 4. gradum juxta Navar. Sot. Toled. Valent. & alios. 3. species, etiam soluta per emancipationem adoptione, obstat ad matrimonium contrahendum propter reverentiam, quam tales conjuncti, sibi invicem habere debent, scilicet, tamquam Nurus socero, & privignus novercæ. L. 14. ff. de Ritu nuptiar. L. fin. tit. 7. p. 4. 2. verò tantum durat, quantum durat adoptio, ac proinde hæc per emancipationem soluta, potest filius naturalis adoptantis cum sua matre adoptiva contrahere; nam tunc jam sunt inter se extranei, & est finita cognatio, cap. 6. 30. q. 3. cap. un. b. t. L. 17. ff. de Ritu nuptiar. L. 7. tit. 7. p. 4. Sanch. de Matr. L. 7. D. 63. ex n. 24. Barbos. & Gonz. in cap. un. b. t. n. 3. & 10.**

110 Non prohibetur matrimonium contrahi etiam adoptione stante. 1. inter adoptantem, & matrem adoptati. *D. Thom. in 4. D. 42. q. 1. art. 3. ad 1. 2. inter adoptantem, & filiam illegitimam adoptati; quia hæc non est in adoptantis potestate. Nec inter filium illegitimum adoptati, & filiam adoptivam, nec vicissim. 3. inter adoptantem, & filiam adoptatæ: nam hæc non transit in potestatem adoptantis: siquidem non est in matris adoptatæ potestate. 4. inter filium, & filiam duorum fratrum adoptivorum, quia isti nulla ligantur cognatione. 5. inter duos filios ab eodem adoptante adoptatos: nam in cap. un. b. t. agitur de filia naturali adoptantis, quæ fit per adoptionem soror filii adoptivi, & impedimentum, utpotè odiosum, non est extendendum; arg. cap. 15. de Reg. jur. in 6. & expresse habetur in *L. 7. tit. 7. p. 4. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 63. ex n. 26. ubi plures Authores refert, qui prædictos casus**

comprobant, & etiam, qui contrarium sentiunt. *Lacroix L. 6. p. 3. ex n. 587. ubi has lineas, & gradus specificè affert, sed cum jam nullus, vel fere nullus hujus adoptionis usus sit, præcipue in nostra Hispania, vix hoc impedimentum invenitur.*

TIT. XIII.

De eo, qui cognovit consanguineam uxoris suæ, vel sponsæ.

111 **I**N hoc titulo, & sequenti agitur de cognatione naturali, vel carnali, quæ est vera, & propria cognatio, & est duplex: *consanguinitas*, scilicet, & *affinitas*. Affinitas siquidem potest, vel à copula licita, vel ab illicita provenire: nam quamquam Jure Civili cognatio, vel affinitas solum ex justis nuptiis oriretur. L. 4. §. 8. de Grad. & affinit. secus est de Jure Canonico. Et de hac agitur in præsentit titulo, cujus Rubrica, & alii Textus, licet loquantur de viro cognoscente suæ uxoris, vel sponsæ consanguineam, etiam intelligi debent de femina, quæ copulam habuit cum sui mariti, vel sponsi consanguineis. Quippe vir, & uxor, sponsus, & sponsa sunt correlativa, & in eis eadem ratio militat: imò & de ipsis fœminis expresse loquuntur. *Text. cap. 20. 32. q. 7. cap. 9. 34. q. 2. L. 13. tit. 2. p. 4. D. Anton. Sylv. Guertierr. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 15. n. 2. Barbos. in cap. 4. b. t. n. 6. & alii. Affinitas, etiam ex copula illicita olim ad quartum gradum extendebatur; arg. cap. 8. de Consanguin. & affinit. Sed ex Trid. sess. 24. de Reform. Matr. cap. 4. non excedit secundum gradum: ac proinde maritus non privat jure petendi debitum, nisi cum consanguinea suæ uxoris in primo, vel secundo gradu copulam habeat. *Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 15. n. 4. Et L. 9. D. 27. n. 14. Barb. & Gonz. in cap. fin. b. t. n. 5. Et declaratum est à Sacr. Congreg. Concil. si sponsus cognoscat suæ sponsæ consanguineam, incurrit impedimentum dirimens ex tali affinitate ortum ad contrahendum matrimonium cum sua sponsa, & ejus consanguineis in primo, & secundo gradu conjunctis. Et similiter sponsa incurrit impedimentum dirimens ad contrahendum matrimonium cum sponso, & ejus consanguineis in 1. & 2. gra-**

gra-

gradu; ac proinde hæc affinitas sponsalia dissolvit, *cap. 8. cap. 9. b. t. Gonz. in cap. fin. b. t. n. 2. & 6.*

112 Ut hæc affinitas, & impedimentum contrahatur. 1. debet copula sive legitima, sive fornicaria esse perfecta, quæ scilicet ex apta sit ad generationem proli: per quam vir, & foemina una caro fiant, & utriusque semen, & sanguis commisceatur per utriusque seminatio- nem, vel saltem viri intra vas foemineum, *cap. 18. 27. q. 2. Paul. Zachias in QQ. Medic. Legal. L. 7. t. 3. q. 1. ex n. 16. procedit etiam hæc affinitas ex copula à senibus, vel sterilibus habita, quippe ex se apta est ad generandum, licet per accidens actualis generatio non sequatur. Nec interest, an copula sit publica, vel occulta, ut contra aliquos tenent, *Gutier. QQ. Canon. L. 1. cap. 23. n. 8. Sanchez de Matrim. lib. 7. D. 15. n. 13.* spontanea, vel vi exorta, vel habita cum foemina ebria dormiente, non advertente, amente, vel insana; quia hæc est apta ex se ad generationem. Hinc, non oritur hæc affinitas ex tactibus impudicis, neque ex seminis effusione extra vas naturale mulieris, neque ex copula sodomitica in vase præpostero mulieris habita; neque ex copula, per quam vas penetraret, etiamsi tollatur virginitas, si non innatetur, vel non recipiatur semen virile in utero foeminae. Nec ex copula cum impubere attentata, licet sufficeret ad impedimentum publicæ honestatis, *cap. 3. de Spons.* Neque ex copula spadoris, vel castrati utroque testiculo carentis, nec ex copula habita cum mortua: quia non est apta ad generationem proli. *Sanchez de Matrim. lib. 7. D. 15. 2.* copula debet haberi cum consanguinea vera uxoris, vel sponsæ. Nam si cum cognata spirituali, vel legali sponsæ, vel uxoris committatur, cum non sit verè incestus, cui Canones impedimentum adjungunt, nullum oritur impedimentum. *Sanchez de Matrim. lib. 7. D. 15. n. 8.* Aliqui requirunt ad hæc incurrenda impedimenta noticiam, & scientiam juris æ statuentis; sed verius est, quod etiam ab ignorante incurrun- tur: talia namque impedimenta non solum, rationem poenæ, sed rationem inhabilitatis habent, inductæ ob reverentiam propinquitatis. *Dicastil. de Matrim. tr. 10. D. 9. n. 108.* Si maritus post matrimonium contractum suæ uxoris consanguineam cognoscat, sive publicum, sive occultum sit delictum, licet matrimonium nequeat dissolvi, privatæ ta-*

men jure petendi debitum à propria uxore, *cap. 1. b. t. L. 13. tit. 2. p. 4.* Sed ne delictum mariti in uxoris innocentis damnum redundet, tenetur maritus uxori petenti debitum conjugale reddere, *cap. 4. b. t. cap. 13. tit. 2. p. 4. Sylvo. Covar. de Sponsal. p. 2. cap. 7. §. 2. n. 6. Sanchez de Matr. lib. 7. D. 15. ex n. 1. Barbos. in cap. 1. b. t. n. 3. & Gonz. in cap. 1. b. t. n. fin.* ut tamen hoc impedimentum incurrat, debet scienter, & liberè committi incestus. Nam cum talis privatio sit poena, non debet sine culpa incurri; ac proinde maritus cum consanguinea suæ uxoris peccans ex ignorantia excusatur à poena impedimenti ad petendum debitum, *cap. 1. b. t. similiter*, si uxor vi opprimatur à consanguineo mariti, ipsa ob violentiam, & vim præcisam excusatur à poena impedimenti petendi debitum; *arg. cap. 6. v. t. Sanchez de Matrim. lib. 7. D. 15. n. 9. & 10.* si verò tantum metu, etiam gravi, foemina sit compulsa, cum metus non tollat, quamvis minuat, voluntarium, *cap. 5. de His, qua vi metusvè*, talis copula voluntaria est ac proinde culpabilis, & per ipsam hoc utique incurritur impedimentum. *Sanchez de Matr. L. 9. D. 31. num. 4.* contra aliquos, aliter sentientes.

113 Aliud etiam impedimentum, impediens tantum, resultabat jure antiquo ex tali fornicatione à marito commissâ cum consanguineis uxoris, etiam jam defunctæ, ut non posset contrahere, mortua uxore, non solum cum complicis quia inter eos dabatur impedimentum affinitatis dirimens; sed etiam cum quacumque alia, ob irreverentiam Sacramento, & injuriam uxori per talem incestum factam, *cap. 23. 32. q. 7. c. 1. c. 2. v. t. L. 13. tit. 2. p. 4.* ibi: *Et cum despuer que ella muriesse non debe casar, si non juere tan manebro, que non pueda guardar castidad; pero si casare, valdrá el casamiento.* *Sanchez de Matrim. lib. 7. D. 15. ex n. 3. Gonz. in cap. 1. b. t. n. fin.* Nec consanguinea, quæ incestum commisit, potest cum alio contrahere, sed cum hoc impedimentum esset tantum impediens, si defacto contraxissent, vel maritus, vel complex, erat validum matrimonium, quamquam illicitum. *D. Thom. in 4. D. 34. q. un. art. 5. Covar. de Spons. p. 2. cap. 7. §. 2. n. 6. Sanchez de Matrim. lib. 7. D. 15. ex n. 1.* Idem erat de sponso copulam habente cum consanguinea suæ sponsæ in 1. vel 2. gradu. Nam, nec ipse, nec complex poterat licite cum alia quacum-

De Consanguinitate, & affinitate.

cumque persona matrimonium contrahere. Hoc tamen impedimentum hodie non usu, & desuetudine sublatur censetur. *Navar. Man. cap. 22. num. 75.* Ex incestu commisso cum consanguinea propria, licet graviori, quam commissum cum consanguinea uxoris, non resultare impedimentum impediens ad contrahendum cum alia, sicut oritur ex incestu commisso cum uxoris, vel sponsæ consanguinea, quia non est adeo injuriosum Sacramento, uxori, & sponsæ, ut aliud, tenent *D. Thom. in 4. D. 34. q. un. art. 5. D. Antonin. Turreor. Covar. Sanchez de Matrim. lib. 7. D. 15. n. 16. & alii.* Sed tale impedimentum resultare, satis deducitur ex *C. de incestis, 8. 35. q. 3. & præcipue quia sic habetur expressè in L. 13. tit. 2. p. 4.* ibi: *Con su parienta, ò con parienta de su muger.* Et juxta hanc intelligentiam debent accipi ceteri Textus, ut notat *Greg. Lop. ibid. V. Con su parienta.* Et ita tenent *Navar. Man. cap. 22. n. 74. Ponz. Sot. & alii.*

114 Hoc impedimentum, quando matrimonium nondum est contractum, probatur sufficienter per assertionem ipsius sponsi deponentis de copula cum consanguinea, quia cum agatur de peccato vitando, quod per tale matrimonium cum impedimento dirimente fieret, uni testi, & quidem etiam alleganti propriam turpitudinem creditur. *c. 12. de Spons. Barbos. & Gonz. ibid.* si verò de matrimonio jam contracto dissolvendo agatur, non creditur conjugibus, qui impedimentum, dirimens subesse, asserunt; ne contra matrimonium inter se colludant, & quod legitime contractum est, & nequi dissolvi, dissolvatur. Quippe quos Deus conjunxit, homo separare non potest. *c. 18. 33. q. 2.* Est ergo necessarium, quod tale impedimentum per idoneos testes probetur, vel quod sit notorium; non quidem rumore viciniae, qui notorium non facit sed fama publica; quando scilicet, non aliqua pars, ut in rumore, sed vel tota Civitas, vel vicinia, vel major ejus pars hoc testetur. *c. 3. 5. b. t.* Et contra verò, si conjuges pro matrimonio conservando deponant, eis creditur. Tunc enim depositio est valde favorabilis, & matrimonio, & confitentibus, & toti Reipublicæ, cujus interest, matrimonii valorem defendere pro liberorum legitimitate, & multiplicatione. *L. 1. ff. Solut. Matrim. Barbos. in c. 5. b. t.*

115 IN præsentî agitur de cogitatione naturali, tum quatenus est affinitas, de qua postea: tum quatenus est consanguinitas, quæ sic dicitur, quasi sanguinis unitas, quia consanguinei ab eodem communi sanguine descendunt, & inter se conexi sunt. *L. 1. §. 10. ff. de Suis, & legit. ibi: Consanguineus Cassius definit, eos qui sanguine inter se connexti sunt. L. 1. tit. 6. p. 4.* consanguinei itidem propinqui dicuntur, quia proximè se invicem sanguine contingunt, Et generaliter cognati dicuntur, quasi una, communiterve nati, vel ab eodem orti, progenitive sint. *L. 3. §. 1. ff. de Gradib.* Et licet aliquando dicatur unus consanguineus esse caro alterius; proprius tamen dicitur, quod sit de sanguine alterius, quia illud, quod immediate in semine convertitur sanguis fit; & ideo hæc cognatio; non carnalitas, sed consanguinitas dicitur. *D. Thom. in 3. p. Suppl. q. 44. art. 1. ad 4. consanguinitas*, sic communiter definitur, *est vinculum ab eodem stipite propinquo descendentium carnali propagatione contractum.* Quam definitionem sic explicat *D. Thom. in 3. p. Suppl. q. 54. art. 1. Respondeo dicendum, quod secundum Philosophum in 8. Ethic. omnis amicitia in aliqua communicatione consistit, & quia amicitia ligatio, sive unio quedam est: ideo communicatio, quæ est amicitia causa vinculum dicitur: & ideo secundum, quamlibet communicationem denominantur aliqui quasi colligati ad invicem: sicut dicuntur Concives, qui habent Politicam communicationem ad invicem: Commilitones, qui conveniunt in Militari negotio: & eodem modo illi, qui conveniunt in naturali communicatione dicuntur consanguinei, & ideo in prædicta definitione ponitur quasi consanguinitatis genus vinculum; quasi subjectum, persone descendentes ab uno stipite, quarum est hujusmodi vinculum, quasi principium carnalis propagatio. Et licet omnes homines ab eodem stipite remoto, scilicet, ab Adam descendant, non sunt consanguinei, quippe non sunt ab eodem stipite proximo descendentes. Et licet in animalibus inveniatur carnalis propagatio, non inveniuntur consanguinitas.*